

ra, obleko, obutev itd., treba pa je skrbeti tudi za prehrano svojcev in poslov, če jih ima. To vse stane denar in ravno tega primanjkuje vobče povsod. Res bridke čase doživljamo. Pa hvala Bogu bo letos na Pohorju še precej dobra letina. Seno in otavo smo večinoma že pospravili, le vreme je večkrat nagajalo. Josegli smo pa bogat pridelek. Tudi ostali poljski prideški, kakor rano žito, koruza itd., nas zadovoljujejo. Le krompirja bo manj kot drugo leto. Vsled neprestanih nalivov v mesecu avgustu je prišel močno gniti v zemlji; trpi pa tudi zelo na drugih škodljivcih, kakor so miši in črvi majskega hrošča, ki mu prizadevajo občutno škodo, tako da bo letina pri krompirju bolj slaba. Izvanredno dobro je pa letos obrodilo sadje pri nas, zlasti hruške in jabolka. Domače pijače torej ne bo primanjkovalo. Dragega vina si itak ne moremo privoščiti, vsaj stane po naših gostilnah 12 do 14 Din liter in je vrh tega ponekod kislica, da se je Bog usmili. — Ker je pri lesu zaslužek zelo pičel in je večina lesnih delavcev brez dela, si pomagajo naši kočarji in oferji kakor druga leta tudi letos z nabiranjem raznih gozdnih sadežev, v prvi vrsti gob, katere rastejo v večjih množinah po planinskem svetu našega Pohorja. Kupčija s suhimi gobami je letos pri nas močno razvita ter donša lepe denarce našemu po krizi hudo prizadetemu prebivalstvu. Išče in kupuje se pa samo lepo in belo posušeno blago in se drugače blago le težko spravi v denar. Ker plačujejo letos veletrgovci v Ljubljani prav lepo blago od 25 do 30 Din za 1 kg, postavljeno v Ljubljano, se plačujejo pri nas suhe gobe od 20 do 25 Din za 1 kg. — Slednjič vam še sporočam, da je te dni smrtno ponesrečil 67letni posestnik Pavel Špegel iz občine Brezen. Ko je gnil svojo živino na napajališče, mu je nenadoma na cesti spodrsnilo. Padel je v cestni jarek ter si pri padcu zlomil hrbtenico. Novi vitanjski reševalni avto ga je sicer prepeljal v celjsko bolnišnico, a je podlegel kmalu nato težki poškodbi. Mrtvo truplo ponesrečenca so pripeljali iz Celja na lastnikov dom ter ga pokopali na vitanjskem pokopališču. Naj v miru počiva!

Št. Janž pri Velenju. V spomin 1900letnice presv. Evharistije se je vršila pri nas že dru-

ga evharistična tridnevica in sicer od 21. do 23. septembra ob priliki celodnevnega čiščenja. Vodil jo je domači g. župnik s pomočjo šentjoškega g. župnika Miloša Čarf. Zjutraj je bila vsakokrat ali zborna maša s petjem, ali pa maša s skupnimi molitvami in ljudskim petjem, nagovor in skupno obhajilo deklet, otrok, žen, mož in fantov. Ob 10. uri je bila slovesna sv. maša, soboto in nedeljo tudi s pridigo. Soboto popoldne je bila kvaterna molitvena ura, nedeljo pa nagovori pri sprejemu v tretji red in pri polaganju redovnih obljub. Vsak večer so bile večernice in spovedovanje, obhajil je bilo približno 1000. Procesij za svetoletne odpustke je bilo 17 in so se jih udeležili večinoma vsi župljani, zlasti še zadnje, ki je bila najlepša in je tudi zaključila vso lepo in uspešno tridnevico. Vršila se je nedeljo zvečer po slovesnih večernicah z Najsvetejšim in lučkami. Bila je tako dolga, da v Št. Janžu tudi na Telovo ali ob misijonu ni bilo take. Posebno hvalevredna je

bila dolga vrsta moških. In vsak z lučko v roki. Vse je bilo razsvetljeno: cerkev, stolp, okna hiš in kapele, mimo katerih je šla procesija; še grobovi. Petje evharističnih pesmi se je menjavalo z glasno molitvijo; tudi ljudsko petje med mašami je bilo mogočno, zlasti pa ob sklepu pri litanijah, zahvalni in blagoslovni pesmi ter ob molitvi angelskega pozdravljenja, ko je dobila pesem ob splošnem navdušenju svoj višek ter zaorila kakor orkan. Vsa tridnevica je pokazala, kako časti in ljubi verni Šentjanžan svojega velikega Boga v mali hostiji; prišli so tudi taki, ki jih že leta in leta ni bilo. Bil je evharistični kongres v malem. (Evharističnega kongresa v Mariboru se je udeležilo 25 župljanov.) Vsa župnija je sebe in vso domovino posvetila Kristusu Kralju. Prava katoliška akcija, ki je s pomočjo presv. Evharistije zajela domala vse duše. Po tej poti naprej in navzgor!

Št. Janž pri Velenju. Z romarji ljubljanskega »Varstva« je v dnevih 8. in 9. septembra

Na letališču v Varšavi se je dvignilo dne 23. septembra v zrak 17 balonov.

izrabljajo in ne pripeljejo na lice mesta strojev, ki bi opravljali posel hitreje in natančneje? Na to vprašanje priprosti Brazilijanec ne zna odgovoriti. Izkušeni iskalci dijamantov trdijo, da gre pri dosedanjem najbolj priprostem načinu pridobivanja dijamantov 20 odstotkov dragocenih kamenčkov v zgubo.

Vrednost in izkupiček za dijamante sta zelo različna ter se neprestano menjavata. Da gre skakanje v dijamantnih cenah vedno le na škodo delavske reve, je povsem razumljivo.

Po barvi so dijamanti beli, zeleni, modri in roza. Manj vredni so sivkasti ter rumeni.

Hlastanje po dijamantnem premoženju se navadno ne veseli pravega teka. Izkupiček za prodane dijamante nima obstanka v žepu. Kjer se zbere ob reki po 1000 iskalcev, tjakaj se natepejo tudi kavarnarji, krčmarji, igralci na karte ter vse polno sumljivih žensk. Rudar zaigra, zapije ali zapravi z ženskim spolom en dan in eno noč, četudi se je poprej krvavo trudil za denar z vsemi močmi po celi mesec in še več. Iskalcev, ki bi res obogateli z izkupičkom za dijamante, je presneto malo, ker so to lahkomišelniki in zapravljivi ljudje.

Zdravstveno stanje ob dijamantnih rekah po Braziliji raztresenih ljudi je pod ničlo. Skrajno škodljivo vplivata na človeško telo že vroče ter

mokro podnebje in nezadostna ter slaba prehrana. Premnogo iskalcev dijamantov postane žrtev jetike in spolnih bolezni.

Zdravljenje je otežkočeno. Po teh revnih naselbinah sploh ni zdravnikov. Če se pa kateri zadržuje v kakem manjšem mestecu ali selu, so njegove denarne zahteve tako visoke, da jih ne zmore oboleli iskalec.

Še eno gorje večkrat neusmiljeno zadene uboge iskalce dijamantov in to so tolovajske bande, ki se nazivajo: revolucionarji. Po več sto delamržežev, razbojnikov in sploh sumljivih ljudi se strne v eno družbo. Banditi so oboroženi z dobrimi puškami ter strojnimi. Podajo se v notrajnost dežele, kjer ropajo ter požigajo po farmah in plantažah, oznanjujoč nekako revolucijo proti obstoječi brazilijanski vladi, kar je pa seve samo krinka in povod za najbolj grozovita tolovajstva. Ko so enkrat opustošeni veleposestniki, se loti ta svojad iskalcev zlata in dijamantov. V dobro oboroženi premoči pobijejo rudarje in jim odvzamejo dragocene kamne ter zlata zrna. Če prodre enkrat v dijamantne divjine glas, da so blizu revolucionarji, se zbere ter združi vse, kar je za mirno življenje, in se poda v neizprosni boj z banditi. Take bitke končajo brez usmiljenja za ene ali druge, kdo je pač zmagovalec.

ima vodopad, ki se izliva iz višine 4 m v 40 m dolgi potok.

50 ton dijamantov na celem svetu.

Teža vseh dijamantov na svetu znaša 50 ton. Gre za dijamante, ki so brušeni, jih nosijo ženske krog yratu in v prstanih, so shranjeni po zakladnicah indijskih knezov, po blagajnah raznih bank in po skrinjicah bogatih zasebnikov. 50 ton dijamantov predstavlja lepo vrednost 3 milijone Din. Dijamantna industrija zaposluje pol milijona ljudi po dijamantnih jamah, 10 tisoč veletrgovcev z dijamanti in nad 100 tisoč draguljarjev.